

สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรี
รับที่ 15239 สผก
วันที่ 22 พ.ย. 2555
เวลา 15/15

ที่ ศธ ๐๔๐๑๐/๕๖๒๑

กระทรวงศึกษาธิการ

กทม. ๑๐๓๐๐

๒๐ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

สพต.รับที่ 682
วันที่ 22 พ.ย. 2555
เวลา 15.004

เรื่อง โครงการทุนศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเพื่อผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

เรียน เลขาธิการคณะรัฐมนตรี

- อ้างถึง ๑. หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ด่วนมาก ที่ นร ๐๕๐๕/๒๖๘๒๘ ลงวันที่ ๓ ตุลาคม ๒๕๕๕
๒. หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๕๔๕ ลงวันที่ ๓๐ ตุลาคม ๒๕๕๕
๓. หนังสือสำนักเลขาธิการรัฐมนตรี ด่วนที่สุด ที่ นร ๐๕๐๕/๒๕๕๖๒ ลงวันที่ ๑ พฤศจิกายน ๒๕๕๕

สิ่งที่ส่งมาด้วย โครงการทุนศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเพื่อผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

ตามที่กระทรวงศึกษาธิการได้เสนอโครงการทุนศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง เพื่อผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน เมื่อวันที่ ๒๘ กันยายน ๒๕๕๕ เพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบในหลักการ และอนุมัติอัตราข้าราชการครูเพื่อบรรจุผู้รับทุนในโครงการ แต่จากการที่มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ แต่งตั้งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการท่านใหม่ ทำให้สำนักเลขาธิการคณะรัฐมนตรีส่งเรื่องดังกล่าวคืนกระทรวงศึกษาธิการจึงขอยืนยันดำเนินโครงการนี้ และขอเสนอเพื่อให้คณะรัฐมนตรีพิจารณาให้ความเห็นชอบ โดยเรื่องดังกล่าวนี้เกี่ยวพันไปถึงการอนุมัติอัตราบรรจุข้าราชการครู ซึ่งเข้าข่ายที่จะต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรีตามที่กำหนดในพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยการเสนอเรื่อง และการประชุมคณะรัฐมนตรี พ.ศ. ๒๕๔๘ มาตรา ๔ (๑) รวมทั้งเป็นไปตามมติคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและกำลังคนภาครัฐที่กำหนดมาตรการตรึงกรอบอัตราจ้างข้าราชการในภาพรวมที่กำหนด ให้ต้องเสนอเรื่องนี้

ทั้งนี้ เรื่องดังกล่าวมีรายละเอียด ดังนี้

๑. เรื่องเดิม

๑.๑ กระทรวงศึกษาธิการดำเนินการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สำคัญ โดยเฉพาะภาษาของประเทศคู่ค้า เพื่อเพิ่มศักยภาพการใช้ภาษาต่างประเทศและขีดความสามารถในการแข่งขันของคนไทย อันเป็นการเตรียมความพร้อมและความเข้มแข็งสู่ประชาคมโลกและประชาคมอาเซียนตามนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งเร่งรัดพัฒนาคุณภาพการศึกษา ยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล

๑.๒ ผลการดำเนินการที่ผ่านมา

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (สพฐ.) ดำเนินโครงการส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สอง ภาษาจีนเป็นภาษาแรกที่ส่งเสริมอย่างเข้มแข็ง โดยได้จัดทำแผนยุทธศาสตร์ส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาจีนเพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรี และการลงนามความร่วมมือระหว่างกระทรวงศึกษาธิการไทยกับจีน ส่งผลให้เกิดโครงการพัฒนาการเรียนการสอนภาษาจีนทั้งระบบ ทั้งด้านหลักสูตร สื่อการเรียนการสอน การสรรหาครูเจ้าของภาษา การพัฒนาครูอย่างต่อเนื่อง โดยเฉพาะอย่างยิ่งการผลิตครูตรงวุฒิรุ่นใหม่เพื่อบรรจุเข้ารับราชการเป็นครูสอนภาษาจีนในโรงเรียนสังกัด สพฐ. จำนวน ๓๐๐ อัตรา ซึ่งทำให้การจัดการเรียนการสอนภาษาจีนโดยครูตรงวุฒิปะสบความสำเร็จในระดับที่น่าพอใจ และทดแทนครูรุ่นเก่าที่เป็นครูไม่ตรงวุฒิซึ่งกำลังทยอยเกษียณอายุราชการ

๒. เหตุผลและความจำเป็นที่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรี

จากการดำเนินงานส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศที่สองอื่นๆ พบว่าปัญหาสำคัญที่โรงเรียนประสบตลอดมาคือการขาดแคลนครูสอนภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะอย่างยิ่งภาษาที่สำคัญๆ ซึ่งใช้ในประเทศ

/ที่มี...

ที่มีบทบาททางเศรษฐกิจที่สำคัญของโลก และเป็นประเทศคู่ค้าของไทย ได้แก่ ภาษาญี่ปุ่น ภาษาเกาหลี ภาษาเยอรมัน ภาษาฝรั่งเศสและภาษาสเปน รวมทั้งภาษาของประเทศอาเซียน ได้แก่ ภาษาพม่า ภาษาเวียดนาม ภาษาเขมร ภาษาบาฮาซา มาเลย์/อินโดนีเซีย ครูประจำการที่สอนภาษาต่างประเทศ (ญี่ปุ่น, เกาหลี) ในปัจจุบันเกือบทั้งหมดเป็นครูไม่ตรงวุฒิ ที่ได้เข้าอบรมทักษะภาษาและการสอนจากองค์กรเจ้าของภาษา ซึ่งความสามารถในการสอนภาษานั้นๆ ไม่ลึกซึ้งเท่าที่ควร แม้สามารถช่วยแก้ปัญหาได้พอสมควรก็ตาม สำหรับครูสอนภาษาเยอรมันและฝรั่งเศส แม้จะเป็นครูตรงวุฒิ แต่ใกล้เกษียณอายุราชการ ภาษาต่างประเทศที่สองภาษาอื่นๆ ได้แก่ ภาษาสเปนซึ่งเป็นภาษาสำคัญอีกภาษาหนึ่งที่ใช้ในองค์การสหประชาชาติ และมีผู้คนใช้อย่างแพร่หลายทั่วโลก โดยเฉพาะอย่างยิ่งตั้งแต่อเมริกาเหนือจรดอเมริกาใต้ และประเทศไทยได้ทำเขตการค้าเสรี (FTA) กับประเทศเปรูเพื่อเป็นประตูสู่ทวีปอเมริกาใต้ รวมถึงภาษารัสเซีย ซึ่งขณะนี้ มีนักธุรกิจจำนวนมากเริ่มทำธุรกิจระหว่างกัน แต่ขาดแคลนผู้มีความสามารถใช้ภาษารัสเซีย ประเทศไทยจัดการเรียนการสอนภาษาเหล่านี้ได้น้อยมาก ไม่ทันต่อความต้องการและการเปลี่ยนแปลง เพราะขาดครูผู้สอน นอกจากนี้ ภาษาของประเทศอาเซียนซึ่งล้วนทวีความสำคัญเพื่อการเตรียมพร้อมสู่ประชาคมอาเซียน แต่ประสบปัญหาการขาดแคลนครูซึ่งเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาการเรียนรู้อาษาต่างประเทศเช่นเดียวกัน

ปัจจุบันการบรรจุครูรุ่นใหม่ในสาขาภาษาต่างประเทศที่สองเหล่านี้ทำได้ยากขึ้น เนื่องจากสถาบันอุดมศึกษาที่ผลิตบัณฑิตวุฒิปริญญาตรีในสาขาวิชาภาษาญี่ปุ่นและเยอรมันมีน้อยมาก รวมทั้งไม่มีสถาบันอุดมศึกษาใดผลิตบัณฑิตวุฒิปริญญาตรีสาขาวิชาภาษาเกาหลี สเปน รัสเซีย และภาษาประเทศอาเซียน บัณฑิตวิชาเอกภาษาต่างประเทศส่วนใหญ่เป็นวุฒิตีลปศาสตร ไม่สามารถขอใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครูได้ หากไม่ศึกษาเพิ่มเติมหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู และตั้งแต่ครูสภาประกาศยกเลิกการรับรองหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครู เมื่อวันที่ ๑๙ สิงหาคม ๒๕๕๓ ทำให้การจัดหาครูสอนภาษาต่างประเทศในสาขาวิชาที่ขาดแคลนเหล่านี้ ยากขึ้นกว่าเดิม หรือแทบไม่มีทางเป็นไปได้

กระทรวงศึกษาธิการเล็งเห็นความจำเป็นเร่งด่วนของการสร้างครูรุ่นใหม่ในสาขาวิชาภาษาต่างประเทศที่จำเป็นแต่ขาดแคลนนี้ จึงได้จัดทำโครงการทุนศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศเพื่อผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน โดยให้ทุนแก่นักศึกษาชั้นปีที่ ๕/บัณฑิตวิชาเอกภาษาที่ขาดแคลน ทั้งนี้ ให้ผู้ที่ไม่มีวุฒิปริญญาตรีเข้าศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตวิชาชีพครูด้วย ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการจะขอให้ครูสภาเห็นชอบให้เปิดเป็นกรณีพิเศษสำหรับโครงการนี้ จากนั้นจัดให้ผู้รับทุนเข้ารับการอบรมทักษะภาษาและการสอนที่จัดโดยองค์กรประเทศเจ้าของภาษา (ให้ทุนร่วมกับรัฐบาลเจ้าของภาษา เช่นเดียวกับที่ดำเนินการประสบผลสำเร็จแล้วในภาษาจีน - ขณะนี้ Japan Foundation/สถาบันเกอเธ่ (ภาษาเยอรมัน) / กระทรวงศึกษาธิการเกาหลีใต้ให้ความร่วมมือแล้ว) เมื่อผู้รับทุนสำเร็จการศึกษาและได้รับใบอนุญาตประกอบวิชาชีพครู จะได้รับบรรจุเข้ารับราชการเป็นครูสอนภาษาต่างประเทศที่สอง โดยจัดสรรอัตราบรรจุแต่งตั้งในโรงเรียนสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (โครงการดัดแปลง)

เนื่องจากข้อกำหนดของสำนักงานคณะกรรมการข้าราชการครูและบุคลากรทางการศึกษา (ก.ค.ศ.) เรื่องการรับนักศึกษาทุนรัฐบาลเข้าบรรจุแต่งตั้งเป็นข้าราชการครู ต้องผ่านมติเห็นชอบและอนุมัติจากคณะรัฐมนตรี กอปรกับมติคณะกรรมการกำหนดเป้าหมายและกำลังคนภาครัฐที่กำหนดมาตรการตรึงกรอบอัตรากำลังข้าราชการในภาพรวม ทำให้การจัดสรรอัตราข้าราชการครูเพื่อรองรับการบรรจุผู้รับทุนเหล่านี้ จำเป็นต้องได้รับการพิจารณาจากคณะรัฐมนตรี

๓. ความเร่งด่วนของเรื่อง

การผลิตครูสอนภาษาต่างประเทศในภาษาที่ขาดแคลนถือเป็นความจำเป็นเร่งด่วนที่จะต้องดำเนินการตามนโยบายส่งเสริมภาษาต่างประเทศที่สองเพื่อเตรียมคนเข้าสู่ประชาคมอาเซียนที่จะมาถึงในเวลาอันใกล้ และประชาคมโลกซึ่งมีทั้งความร่วมมือและการแข่งขันที่สูงมาก การเรียนรู้ภาษาอังกฤษเพียงอย่างเดียวไม่เพียงพอ ความพร้อมและความได้เปรียบในเชิงภาษาจะเป็นเครื่องมือสำคัญในการแข่งขันกับประเทศต่างๆ ประเทศไทยจึงจำเป็นต้องสร้างคนไทยจำนวนหนึ่งให้มีความสามารถในการใช้ภาษาต่างประเทศที่สำคัญๆ เช่นเดียวกับประเทศต่างๆ ที่ให้ความสำคัญกับนโยบายภาษาต่างประเทศ (World/Regional Language Policy) สำหรับเพิ่มศักยภาพคนและขีดความสามารถของประเทศ ด้วยเหตุนี้ บุคลากรการสอนจึงเป็นปัจจัยเบื้องต้นที่สำคัญเป็นอย่างยิ่งต่อกระบวนการ

เตรียมคน มิฉะนั้นอาจเสี่ยงต่อการเกิดช่องว่างในการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนและประชาคมโลก และประเทศไทยจะเสียเปรียบเมื่อต้องแข่งขันกับชาติอื่นๆ

๔. สารสำคัญ ข้อเท็จจริง ข้อกฎหมาย และนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

๔.๑ ข้อเท็จจริง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานได้เจรจาขอความร่วมมือองค์กรเจ้าของภาษาในการร่วมให้ทุนแล้ว และได้จัดตั้งงบประมาณหมวดอุดหนุนไว้ในแผนปฏิบัติการประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ แล้ว (ตามพระราชบัญญัติงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ ๒๕๕๖ ซึ่งมีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๕๕) แต่โครงการจะสามารถดำเนินการได้เมื่อคณะรัฐมนตรีมีมติเห็นชอบและอนุมัติโครงการพร้อมอัตราข้าราชการครูเพื่อรองรับการบรรจุผู้รับทุนในโครงการ

๔.๒ ข้อกฎหมายและนโยบายรัฐบาลที่เกี่ยวข้อง

๔.๒.๑ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๒

มาตรา ๕๒ บัญญัติให้กระทรวงศึกษาธิการส่งเสริมให้มีระบบกระบวนการผลิต การพัฒนาครู คณาจารย์ และบุคลากรทางการศึกษาให้มีคุณภาพและมาตรฐานที่เหมาะสมกับการเป็นวิชาชีพชั้นสูง โดยการกำกับและประสานให้สถาบันที่ทำหน้าที่ผลิตและพัฒนาครู คณาจารย์ รวมทั้งบุคลากรทางการศึกษาให้มีความพร้อมและมีความเข้มแข็งในการเตรียมบุคลากรใหม่และการพัฒนาบุคลากรประจำการอย่างต่อเนื่อง

๔.๒.๒ นโยบายการศึกษาของรัฐบาล

รัฐบาลมีนโยบายเร่งพัฒนาคุณภาพการศึกษา ด้วยการยกระดับองค์ความรู้ให้ได้มาตรฐานสากล พร้อมทั้งส่งเสริมการเรียนการสอนภาษาต่างประเทศและภาษาถิ่น จัดให้มีระบบการจัดการความรู้และปฏิรูปหลักสูตรการศึกษาให้รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกและทัดเทียมมาตรฐานสากลบนความเป็นท้องถิ่นและความเป็นไทย จัดให้มีครูดีเพียงพอในทุกห้องเรียน จัดระบบการศึกษาและฝึกอบรมเพื่อพัฒนาคุณภาพครูอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งพัฒนาระบบภูมิสารสนเทศเพื่อใช้ในการกระจายครู และขจัดปัญหาการขาดแคลนครูในสาระวิชาหลัก เช่น คณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ และภาษา

๕. ข้อเสนอของส่วนราชการ

กระทรวงศึกษาธิการขอเสนอคณะรัฐมนตรีเพื่อพิจารณา ดังนี้

๕.๑ เห็นชอบในหลักการดำเนินโครงการทุนศึกษาด้านการสอนภาษาต่างประเทศที่สองเพื่อผลิตครูในสาขาวิชาที่ขาดแคลน

๕.๒ อนุมัติอัตราข้าราชการครูเพื่อบรรจุผู้รับทุนจำนวน ๖๐๐ อัตรา ในช่วงปี ๒๕๕๖-๒๕๖๑ โดยเฉลี่ย ๑๕๐ ทุนต่อปี ทั้งนี้ จำนวนทุนต่อปีอาจปรับเปลี่ยน-ลดไม่เกินร้อยละ ๕ ตามสถานการณ์ที่จำเป็น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณานำเสนอคณะรัฐมนตรีต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายพงศ์เทพ เทพกาญจนา)

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๘๘ ๕๗๔๘ โทรสาร ๐ ๒๖๒๘ ๕๓๔๑

Email teacherscholar@hotmail.com